הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקכב תקכג תקכד

בְּשַׁבָּת. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ש״א סָעִיף ט״ו): **ב** (ד) [ב]אֵין יוֹצְאִין (ג) בְּכִסֵּא, אֶחָד הָאִישׁ וְאֶחָד הָאִשָּׁה. [ג]וְאִישׁ (ה) שֶׁהָיוּ רַבִּים (ג) צְרִיכִים לוֹ, (ו) מֻתָּר, [ד]וּמוֹצִיאִין אוֹתוֹ (ז) עַל הַכָּתֵף אֲפִלּוּ בְּאַפְרִיון: **ג** [ה]מִי שֶׁנִּתְכַּוְּצוּ (פְּרוּשׁ, שֶׁנִּצְטְמְתוּ וְנַעֲשׂוּ קְצָרִים) גִּידֵי שׁוֹקָיו (ח) יָכוֹל לָצֵאת בְּמַקֵּל: **ד** (ט) [ו]אֵין מַנְהִיגִין בְּהֵמָה (ד) בְּמַקֵּל:

תקכג דִּינִים הַנּוֹהָגִין בִּבְהֵמוֹת בְּיוֹם טוֹב. וּבוֹ ד׳ סְעִיפִים:

א (א) * [א]מְסִירִים זְבוּבִים הַנִּתְלִים בִּבְהֵמָה, אַף עַל פִּי (ב) שֶׁהֵן עוֹשִׂין חַבּוּרָה: **ב** [ב]אֵין מְגָרְדִין בְּהֵמָה (ג) בְּמִגְרֶדֶת בְּיוֹם טוֹב, * מִפְּנֵי שֶׁמַּשָּׁרֶת שֵׂעָר: **ג** (ד) [ג]אֵין מְיַלְּדִין בְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב אֲבָל מְסַעֲדִין אוֹתָהּ, שֶׁאוֹחֵז בַּוָּלָד שֶׁלֹּא יִפֹּל לָאָרֶץ (ה) וְנוֹפֵחַ לוֹ בְּחָטְמוֹ וְנוֹתֵן לוֹ דֵּד לְתוֹךְ פִּיו: **ד** [ד]בְּהֵמָה שֶׁרְחָקָה וְלָדָהּ, מֻתָּר לְזַלֵּף (פְּרוּשׁ, לִשְׁפּךְ) מַי שִׁלְיָתָהּ (ו) עָלָיו וְלִתֵּן מְלֹא אֶגְרוֹף מֶלַח (ז) בְּרַחְמָהּ כְּדֵי שֶׁתִּרָּחֵם עָלָיו, אֲבָל (ח) הַטְמָאָה אָסוּר לַעֲשׂוֹת לָהּ כֵּן. הַגָּהָה: וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן רמ״ו סָעִיף ג׳ בַּהַגָּהָה (ט) אִם אָדָם מְצַוֶּה עַל שְׁבִיתַת בְּהֶמְתּוֹ בְּיוֹם טוֹב:

תקכד כַּמָּה דְּבָרִים הָאֲסוּרִים בְּיוֹם טוֹב. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א (א) [א]אֵין עוֹלִין עַל גַּב אִילָן, (ב) וְלֹא רוֹכְבִין עַל גַּב בְּהֵמָה, וְלֹא שָׁטִין עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וְלֹא מְסַפְּקִין

ב שם בְּבְרַיְיתָא
ג שם בְּגְמָרָא.
ד מַהָא דַּאֲמַרְמָר וּמָר זוּטְרָא שָׁם.
ה צִיְּינְתִּיו לְעֵיל בְּסִימָן (זה) [ש״א] (סי״ו). ו מִשְׁנָה שָׁם ל״ב (ע״ב) וּכְתָנָא קַמָּא.
א מִשְׁנָה בֵּיצָה כ״ג (ע״א) וּכְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה דְּאָמַר מְקֻרְדָּן וּכְפֵרוּשׁ רַמְבַּ״ם (פי״ה מ״ם פ״ב מ״ז) וְכֵן אִיתָא בְּצֵרוּף (ערך קרד״). **ב** פְּשׁוּט לְדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה מקרדין). **ג** מִשְׁנָה וּגְמָרָא שַׁבָּת קכ״ח (ע״ב). **ד** בְּרַיְיתָא וּגְמָרָא שָׁם. **א** מִשְׁנָה בֵּיצָה ל״ו (ע״ב).

בֵּאוּר הַגְּרָ״א בְּסִדּוּר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ

בֵּאוּר הַלָּכָה

וְהוֹצָאָה לְיוֹם טוֹב. לְאַפּוּקֵי בְּשַׁבָּת אֲפִלּוּ חוֹלִין לָצְרוֹךְ אָסוּר בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁאָסְרוּ לָצֵאת בּוֹ חוֹלִין מִתַּכְשִׁיטֵי נָשִׁים. רַשׁ״ל (פ״ג סי׳ יד). וְעַיֵּן סִימָן ש״א סָעִיף י״ח:

ב (ג) **בְּכִסֵּא.** פָּרוּשׁ יוֹשֵׁב בְּכִסֵּא וְנוֹשְׂאִין אוֹתוֹ: (ג) **צְרִיכִים.** וְאוֹ מֻתָּר אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת כְּמוֹ לְעִנְיַן לַיְלָה לְיוֹם טוֹב. רַשׁ״ל (פ״ג סי׳ יד). וְעַיֵּן סִימָן ש״א סָעִיף י״ח:

הַרַשְׁבָּ״א בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם) דְּכָתַב גַּם שָׁם וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְקַע וְהָעִתְּקוֹתָיו בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ג׳ דְּלְפִי זֶה לָמָּה לֹא נָחֹשׁ גַּם שָׁם מִשּׁוּם שֶׁמָּא יִתְקַע. וְאוּלַי דִּלְפִי שֶׁאֵין לָהֶם רַק צִיר בְּאֶמְצַע אֵין מְצוּי שָׁם תְּקִיעָה וְעַל כֵּן לֹא חִיְּישִׁינַן לָזֶה אֲבָל בָּאֳמֶת אִם תָּקַע גַּם שָׁם הֲרֵי מְלָאכָה גְּמוּרָה, וּכְעֵין זֶה כָּתַב הָרַשְׁבָּ״א (שם שער ג סי׳ ג) גַּבֵּי מְנוֹרָה שֶׁל חֲלִילוֹת וְהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה כתב הרמב״ם). וְכָתַב שָׁם בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ דְּאָה דְּמַחְמִרִינַן בְּשִׁישׁ לָהֶם צִיר מִן הַצַּד דְּוַקָּא אִם לְאַחַר חֲזָרָתָן יִהְיוּ רְפוּיִין וְאֵינָם רְפוּיִין, אֲבָל רְפוּיִין גְּמוּרִים מֻתָּר לְהַחְזִיר אַף בְּשַׁבָּת וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב וְהוּא שֶׁלֹּא יִתְקַע:

א * **מְסִירִים זְבוּבִים וְכוּ׳.** מִקּוֹר דִּין זֶה נוֹבַע מֵהַמִּשְׁנָה דַּף כ״ג (ע״א) מִקְּרִדְיָן וְכוּ׳. וְהִנֵּה בְּשִׁיטָה מְקֻבֶּצֶת (שם ד״ה אמר ר״נ) מְצָאתִי דְּבָר חָדָשׁ דְּמִשְׁנָה זוֹ אֶתְיָא רַק אֲלִיבָּא דְּרַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אֵין לְטָרֹחַ בְּשָׁבִיל בְּהֵמָה. וְהִנֵּה הָרַמְבַּ״ם וְהַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ עַל כָּרְחָךְ דִּלְא סְבִירָא לְהוּ דְּבָר זֶה שֶׁהֲרֵי הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק א׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (ה״י-ג) וְכֵן הַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לְעֵיל בְּסִימָן תקי״ב (ס״ג) פָּסְקוּ כְּהַדְיָא כְּרַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי וַאֲפִלּוּ הָכִי פָּסְקוּ כָּאן לְהַתִּיר. וְנִרְאֶה דְּהַשַּׁעַם הוּא מִשּׁוּם דְּהָנֵי צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים עַל יְדֵי זְבוּבִים הַנּוֹשְׁכִים אוֹתָם. וְגַם מִן הַגְּמָרָא מוּכָח דִּלְא כְּהַשִּׁיטָה מְקֻבֶּצֶת הַנַּ״ל דְּאִם כֵּן לָמָּה לְהַגְּמָרָא לְדַחוֹק טַעַם הָאוֹסְרִים בְּקִרְצוּף גְּוָזָה אַשּׁוּ קְרוּד [דְּכָאֳמֶת זֶהוּ דָּחֹק, דְּגַם קְרוּד אֵינוֹ אָסוּר לְרַבִּי יְהוּדָה כִּי אִם מִדְּבָקָן לְפִי מַה שֶּׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת בְּיוֹמָא דַּף ל״ד (ע״ב ד״ה הנ״מ) דְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לְרַבִּי יְהוּדָה הוּא רַק דְּרַבָּנָן] לֵימָא דְּסְבִירָא לֵיהּ כְּרַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי:

ב * **מִפְּנֵי שֶׁמַּשָּׁרֶת שֵׂעָר.** בְּשִׁיטָה מְקֻבֶּצֶת (שם) אִיתָא דְּגַם בְּוַדַּאי יֵעָשֶׂה חַבּוּרָה עַל יְדֵי זֶה, וְכֵן מַשְׁמַע בְּפִסְקֵי תוֹסָפוֹת (פ״ב אות פח):

וְאַף שֶׁאֵינוֹ מְכַוֵּן לָזֶה וְגַם לֹא נִיחָא לֵיהּ בִּתְלִישַׁת הַשֵּׂעָר, (ג) קַיְמָא לָן דְּהֵיכָא דְּפָסִיק רֵישָׁא אַף דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ אָסוּר וְכַנַּ״ל בְּסִימָן ש״כ סָעִיף י״ח: **ג** (ד) **אֵין מְיַלְּדִין וְכוּ׳.** דְּהֵינוּ (ד) לְמִשּׁוּךְ מִן הָרֶחֶם, דְּאִיכָּא טִרְחָא יְתֵרָא. (ה) **וְנוֹפֵחַ לוֹ בְּחָטְמוֹ.** שָׁנִינוּ לְהַלָּן (שבת קכח:) סְתוּמִין לוֹ בְּרִירִין: **ד** (ו) **עָלָיו.** עַל הַוָּלָד, כְּדֵי שֶׁתִּתְרַחֵם עָלָיו וְתִזְכֹּר צַעַר לֵדָה וְתִרָּחֵם עָלָיו [שָׁם]: (ח) **הַטְמָאָה אָסוּר.** שֶׁאֵינָהּ מְקָרַבְתּוֹ לְעוֹלָם אַחַר שֶׁרְחָקַתּוּ [שָׁם]: (ט) **אִם אָדָם מְצַוֶּה וְכוּ׳.** עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן תצ״ה סָעִיף קָטָן י״ד בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה:

א (א) **אֵין עוֹלִין בְּאִילָן.** עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן של״ו שָׁם מְבֹאָר פְּרָטֵי הַדִּין וְטַעֲמֵיהֶן: (ב) **וְלֹא רוֹכְבִין עַל גַּבֵּי בְּהֵמָה.** עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן ש״ה

בֵּאוּר הַלָּכָה

(שם) דְּכָתַב גַּם שָׁם וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְקַע וְהָעִתְּקוֹתָיו בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ג׳ דְּלְפִי זֶה לָמָּה לֹא נָחֹשׁ גַּם שָׁם מִשּׁוּם שֶׁמָּא יִתְקַע. וְאוּלַי דִּלְפִי שֶׁאֵין לָהֶם רַק צִיר בְּאֶמְצַע אֵין מְצוּי שָׁם תְּקִיעָה וְעַל כֵּן לֹא חִיְּישִׁינַן לָזֶה אֲבָל בָּאֳמֶת אִם תָּקַע גַּם שָׁם הֲרֵי מְלָאכָה גְּמוּרָה, וּכְעֵין זֶה כָּתַב הָרַשְׁבָּ״א (שם שער ג סי׳ ג) גַּבֵּי מְנוֹרָה שֶׁל חֲלִילוֹת וְהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה כתב הרמב״ם). וְכָתַב שָׁם בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ דְּאָה דְּמַחְמִרִינַן בְּשִׁישׁ לָהֶם צִיר מִן הַצַּד דְּוַקָּא אִם לְאַחַר חֲזָרָתָן יִהְיוּ רְפוּיִין וְאֵינָם רְפוּיִין, אֲבָל רְפוּיִין גְּמוּרִים מֻתָּר לְהַחְזִיר אַף בְּשַׁבָּת וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב וְהוּא שֶׁלֹּא יִתְקַע:

א * **מְסִירִים זְבוּבִים וְכוּ׳.** מִקּוֹר דִּין זֶה נוֹבַע מֵהַמִּשְׁנָה דַּף כ״ג (ע״א) מִקְּרִדְיָן וְכוּ׳. וְהִנֵּה בְּשִׁיטָה מְקֻבֶּצֶת (שם ד״ה אמר ר״נ) מְצָאתִי דְּבָר חָדָשׁ דְּמִשְׁנָה זוֹ אֶתְיָא רַק אֲלִיבָּא דְּרַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אֵין לְטָרֹחַ בְּשָׁבִיל בְּהֵמָה. וְהִנֵּה הָרַמְבַּ״ם וְהַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ עַל כָּרְחָךְ דִּלְא סְבִירָא לְהוּ דְּבָר זֶה שֶׁהֲרֵי הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק א׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (ה״י-ג) וְכֵן הַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לְעֵיל בְּסִימָן תקי״ב (ס״ג) פָּסְקוּ כְּהַדְיָא כְּרַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי וַאֲפִלּוּ הָכִי פָּסְקוּ כָּאן לְהַתִּיר. וְנִרְאֶה דְּהַשַּׁעַם הוּא מִשּׁוּם דְּהָנֵי צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים עַל יְדֵי זְבוּבִים הַנּוֹשְׁכִים אוֹתָם. וְגַם מִן הַגְּמָרָא מוּכָח דִּלְא כְּהַשִּׁיטָה מְקֻבֶּצֶת הַנַּ״ל דְּאִם כֵּן לָמָּה לְהַגְּמָרָא לְדַחוֹק טַעַם הָאוֹסְרִים בְּקִרְצוּף גְּוָזָה אַשּׁוּ קְרוּד [דְּכָאֳמֶת זֶהוּ דָּחֹק, דְּגַם קְרוּד אֵינוֹ אָסוּר לְרַבִּי יְהוּדָה כִּי אִם מִדְּבָקָן לְפִי מַה שֶּׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת בְּיוֹמָא דַּף ל״ד (ע״ב ד״ה הנ״מ) דְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לְרַבִּי יְהוּדָה הוּא רַק דְּרַבָּנָן] לֵימָא דְּסְבִירָא לֵיהּ כְּרַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי:

ב * **מִפְּנֵי שֶׁמַּשָּׁרֶת שֵׂעָר.** בְּשִׁיטָה מְקֻבֶּצֶת (שם) אִיתָא דְּגַם בְּוַדַּאי יֵעָשֶׂה חַבּוּרָה עַל יְדֵי זֶה, וְכֵן מַשְׁמַע בְּפִסְקֵי תוֹסָפוֹת (פ״ב אות פח):

בֵּאוּר הַגְּרָ״א בְּסִדּוּר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּסִימָן ש״א סָעִיף י״ז: **ב** (ד) **אֵין יוֹצְאִין בְּכִסֵּא.** שֶׁהָיָה דַּרְכָּם (ג) לְהוֹצִיא אֶת הַנִּכְבָּד בְּכִסֵּא, שֶׁהָיָה הוּא יוֹשֵׁב בְּקָתֶדְרָא וַאֲחֵרִים הָיוּ נוֹשְׂאִין אֶת הַקָּתֶדְרָא עַל כְּתֵפָם (ד) כְּדֵי שֶׁלֹּא יִדְחָקוּהוּ אֲנָשִׁים אוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטַּנְּפוּ בְּגָדָיו. (ה) וְכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים דְּדַוְקָא בְּכִסֵּא אָסוּר מִשּׁוּם דְּהוּא עֲבָדָא דְּחֹל אֲבָל אִם נוֹשְׂאוֹ עַל כְּתֵפָיו שֶׁלֹּא בְּכִסֵּא מֻתָּר: (ה) **שֶׁהָיוּ רַבִּים צְרִיכִים לוֹ.** לְבֵית הַמִּדְרָשׁ (ו) לְדַרְשָׁה: (ו) **מֻתָּר.** וַאֲפִלּוּ (ז) יָכוֹל לֵילֵךְ בְּרַגְלָיו מֻתָּר אִם יֵשׁ בָּזֶה אֵיזֶה צַעַר כְּגוֹן שֶׁלֹּא יִטַּנֵּף בְּגָדָיו אוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִדְחָקוּהוּ אֲנָשִׁים, וְכָל שֶׁכֵּן אִם הָיָה זָקֵן אוֹ טָרֵחַ הַהֲלִיכָה מַחֲמַת חֻלְשָׁתוֹ: (ז) **עַל הַכָּתֵף.** פָּרוּשׁ, אֲפִלּוּ עַל הַכָּתֵף שֶׁמְּשִׂים כָּל אֶחָד יָדוֹ עַל כָּתֵף חֲבֵרוֹ (ח) וְהַכִּסֵּא שֶׁהָאָדָם יוֹשֵׁב עָלָיו עַל זְרוֹעוֹתֵיהֶם, וְכָל שֶׁכֵּן אִם נוֹשְׂאִים הַכִּסֵּא בֵּין יְדֵיהֶם: **ג** (ח) **יָכוֹל לָצֵאת בְּמַקֵּל.** אֲפִלּוּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים, דְּנָחְשַׁב לוֹ (ט) כְּמִנְעָל כֵּיוָן שֶׁאֵין יָכוֹל לֵילֵךְ בִּלְתּוֹ: **ד** (ט) **אֵין מַנְהִיגִין בְּהֵמָה בְּמַקֵּל.** אֲפִלּוּ (י) אִזְמֶנָּה לְהַמַּקֵּל מֵאֶתְמוֹל לָכֵךְ דְּשׁוּב לֵית בֵּיהּ מִשּׁוּם מְקָצֶה אָסוּר, דְּמִחְזֵי כְּמַאן דְּאָזִיל לַשּׁוּק לְמָכְרָהּ:

א (א) **מְסִירִים זְבוּבִים וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר בְּיָד אוֹ בְּמִגְרֶדֶת (ב) שֶׁל עֵץ שֶׁאֵינוֹ מְכַוֵּן לָזֶה וְגַם לֹא נִיחָא לֵיהּ בִּתְלִישַׁת הַשֵּׂעָר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּשֶׁל בַּרְזֶל וּכְדִלְקַמָּן (ס״ב): **(ב) שֶׁהֵן עוֹשִׂין חַבּוּרָה.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (ג) שֶׁלִּפְעָמִים נַעֲשֶׂה חַבּוּרָה עַל יְדֵי זֶה כֵּיוָן שֶׁהוּא אֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לָזֶה: **ב** (ג) **בְּמִגְרֶדֶת.** הַיְנוּ שֶׁל בַּרְזֶל שֶׁבְּוַדַּאי יִתְלֹשׁ שֵׂעָר עַל יְדֵי זֶה.

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ב (ג) רַשׁ״י (כה: ד״ה ואין): (ד) רַ״ן (יד. ד״ה ואין יוצא). **אוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפֹּל:** (ה) בֵּית יוֹסֵף (יד. ד״ה אין הסומא) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים. **וְאַפִּלּוּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים מֻתָּר לְשָׁאת בְּיוֹם טוֹב** כֵּיוָן דְּהוּא אֵרֶךְ קָצָת [הַגְּרַ״ז (ס״ג)], וְכֵן מוּכָח מִירוּשַׁלְמִי (פ״א ה״ז) שֶׁהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (שם): (ו) רַשׁ״י (שם ד״ה צריכין): (ז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג) וְטַ״ז (סק״ג) כְּדַעַת ר״ן (שם) וְרַשׁ״ל (שם), וְדִלְא כַּשּׁוּר: (ח) מְבֹאָר בַּפּוֹסְקִים. **וְאִם מֻתָּר לִשָּׂא כִּסֵּא בְּיוֹם טוֹב אַחַר אָדָם חָשׁוּב פֵּן יִצְטָרֵךְ לֵישֵׁב עָלָיו בַּהֲלִיכָתוֹ יֵשׁ דֵּעוֹת בֵּין הַפּוֹסְקִים עַיֵּן בְּטַ״ז** (סק״ד) **וּבַ״ח** (ס״א), **וְאִם רַבִּים צְרִיכִים לוֹ לְכַלֵּי עַלְמָא מֻתָּר:** **ג** (ט) הָרַא״שׁ (פ״ג סי׳ ה) שֶׁכָּתַב בְּסוֹף סִימָן ש״ג (ס״ק כג) עַיֵּן שָׁם: (י) כֵּן מְבֹאָר בַּפּוֹסְקִים: **ב** (ג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **ג** (ז) רַמַּבַּ״ם (פי״ה מ״ג מהלכות שבת פי״ח מ״ג): (ט) רַשׁ״י (שבת קכח: ד״ה ונתפח):

ד (ט) דְּאִי לְאו הָכִי הַמַּקֵּל מַקָּצָה, דִּלְא נִתְּנוּ עֵצִים אֶלָּא לְהַסָּקָה וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם סִימָן תק״ב סָעִיף קָטָן י״א:

א (ג) **בְּמִגְרֶדֶת** פּוֹסֶקֶת (ד) בְּמִגְרֶדֶת שֶׁל בַּרְזֶל אוֹ שֶׁל עֵץ שֶׁאֵינוֹ מְכַוֵּן לָזֶה וְגַם לֹא נִיחָא לֵיהּ בִּתְלִישַׁת הַשֵּׂעָר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּשֶׁל בַּרְזֶל וּכְדִלְקַמָּן (ס״ב): **(ב) שֶׁהֵן עוֹשִׂין חַבּוּרָה.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (ג) שֶׁלִּפְעָמִים נַעֲשֶׂה חַבּוּרָה עַל יְדֵי זֶה כֵּיוָן שֶׁהוּא אֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לָזֶה: **ב** (ג) **בְּמִגְרֶדֶת.** הַיְנוּ שֶׁל בַּרְזֶל שֶׁבְּוַדַּאי יִתְלֹשׁ שֵׂעָר עַל יְדֵי זֶה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah